
Plenarhandling

B10-0177/2024

20.11.2024

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av kommissionen

i enlighet med artikel 136.2 i arbetsordningen

om rådets rekommendation om rök- och aerosolfria miljöer
(2024/2911(RSP))

**Pietro Fiocchi, Ruggero Razza, Emmanouil Fragkos, Laurence Trochu,
Michele Picaro**
för ECR-gruppen

**Europaparlamentets resolution om rådets rekommendation om rök- och aerosolfria miljöer
(2024/2911(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 168,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG¹,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/522 av den 24 mars 2021 om inrättande av ett program för unionens åtgärder på hälsoområdet (programmet EU för hälsa) för perioden 2021–2027 och om upphävande av förordning (EU) nr 282/2014²,
- med beaktande av sin resolution av den 26 november 2009 om rökfria miljöer³,
- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2022 om att stärka Europa i kampen mot cancer – mot en övergripande och samordnad strategi⁴, på grundval av rapporten från det särskilda utskottet för cancerbekämpning,
- med beaktande av sin resolution av den 13 december 2023 om icke-smittsamma sjukdomar⁵,
- med beaktande av kommissionens förslag av den 17 september 2024 till rådets rekommendation om rök- och aerosolfria miljöer, som ersätter rådets rekommendation 2009/C 296/02 (COM(2024)0055),
- med beaktande av kommissionens rapport av den 9 september 2024 om framtiden för EU:s konkurrenskraft (The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe),
- med beaktande av riktlinjerna och verktygslådan för bättre lagstiftning,
- med beaktande av frågan till rådet om rådets reviderade rekommendation om rök- och aerosolfria miljöer (O-000013/2024),
- med beaktande av artikel 136.2 i arbetsordningen,

---

¹ EUT L 127, 29.4.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>.

² EUT L 107, 26.3.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ EUT C 285E, 21.10.2010, s. 63.

⁴ EUT C , 6.9.2022, s 109.

⁵ EUT C/2024/4171, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

- A. I EU mister varje år 700 000 människor livet till följd av cancer som beror på rökning. Exponering för andrahandsrök är ett folkhälsoproblem.
- B. Upphettade tobaksvaror och e-cigarettor verkar, på grundval av nuvarande kunskap, utgöra en lägre risk än konventionella cigaretter.
- C. Marknaden för och konsumtionen av nya och framväxande tobaksvaror, nikotinprodukter och icke-nikotinprodukter, såsom elektroniska cigaretter, upphettade tobaksvaror och andra produkter som avger aerosoler, växer snabbt och enligt konsumenterna beror detta på att de hjälper rökare att sluta röka.
- D. Andrahandsrök från traditionella tobaksprodukter orsakar förtida dödsfall och ökar risken för att utveckla ett stort antal icke-smittsamma sjukdomar, däribland cancer, hjärt- och kärlsjukdomar och kroniska luftvägssjukdomar.
- E. Exponering för andrahandsrök har orättvisa och oproportionerliga konsekvenser för vissa grupper av människor, däribland barn, astmatiker, gravida kvinnor och äldre.
- F. I Europas plan mot cancer fastställs målet att skapa en tobaksfri generation senast 2040, där mindre än 5 % av befolkningen använder tobak, jämfört med omkring 24 % i dag, och att möjliggöra rökfria miljöer spelar en roll för att uppnå detta mål.
- G. Europaparlamentet har uppmanat kommissionen att följa upp de vetenskapliga bedömningarna av hälsoriskerna i samband med e-cigarettor, upphettade tobaksvaror och nya tobaksvaror, inbegripet en bedömning av riskerna med att konsumera dessa produkter jämfört med konsumtion av andra tobaksvaror.
- H. I kommissionens rapport om framtiden för EU:s konkurrenskraft betonas behovet av att göra Europa mer konkurrenskraftigt genom innovation och lagstiftningsreformer. I rapporten betonas att inkonsekventa och restriktiva bestämmelser hindrar innovativa företag i alla skeden, och att försiktighetsprincipen utgör ett betydande hot mot innovation och tillväxt. Den noterar också att över 60 % av företagen i EU ser reglering som ett hinder för investeringar, och 55 % av de små och medelstora företagen anser att regleringshinder och administrativa bördor är deras största utmaningar.
- I. Turistsektorn är avgörande för EU:s ekonomi och sysselsätter direkt omkring 11,4 miljoner människor och bidrar med omkring 4,5 % till EU:s bruttofördlingsvärde. Turismsektorn omfattar över 2,4 miljoner företag, varav 99 % är små och medelstora företag.
- J. I förslaget rekommenderas medlemsstaterna att utvidga politiken för en rökfri miljö till vissa utomhusområden för att bättre skydda människorna i EU, särskilt barn, ungdomar och gravida kvinnor. Dessa områden omfattar rekreationsområden utomhus där barn sannolikt samlas, såsom offentliga lekplatser, nöjesparker och simbassänger, utomhusområden i anslutning till hälso- och sjukvårds- och utbildningslokaler och offentliga byggnader.

- K. I kommissionens förslag rekommenderas också medlemsstaterna att tillämpa en rökfri miljöpolitik på alla nya eller framväxande produkter som släpper ut aerosoler på ett sätt som är likvärdigt med hur de tillämpas på röktaobak. Kommissionen har inte gjort någon ordentlig konsekvensbedömning av denna rekommendation eller bedömt de relativa hälsoriskerna med nya och framväxande produkter jämfört med traditionella cigaretter. Dess strategi stöds inte av vetenskapliga belägg.
- L. Förslaget uppmuntrar också medlemsstaterna att utbyta bästa praxis och stärka det internationella samarbetet för att maximera effekten av de åtgärder som vidtas i hela EU.
- M. Enligt Eurobarometerundersökningen från 2023 om européernas inställning till tobak och relaterade produkter (Eurobarometer 539) uppgav 36 % av de svarande som började använda e-cigaretter att deras främsta motivation var att sluta röka eller minska sin cigarettkonsumtion, vilket är en ökning med 56 % jämfört med den föregående undersökningen. Mer än hälften av de svarande i Eurobarometern rapporterade att e-cigaretter hjälpte dem att minska rökningen eller sluta röka.
- N. Dessa uppgifter bekräftar slutsatserna från 2021 års Eurobarometerundersökning om européernas inställning till tobak och elektroniska cigaretter (Eurobarometer 506), som visar att ett betydande och växande antal rökare helt och hållet kunde sluta röka tack vare användningen av elektroniska cigaretter.
- O. Uppgifter från Eurobarometer 539 avslöjar att 74 % av de tillfrågade uppger att de har sett människor röka på uteserveringar vid inrättningar för servering av mat eller dryck, och 71 % av de tillfrågade hade sett människor använda elektroniska cigaretter och upphettade tobaksvaror på samma platser. Dessa siffror understryker att företag inom hotell- och restaurangbranschen (som företräder hotell, restauranger, kaféer och barer, inklusive företag med utomhusutrymmen, särskilt på trottoarer eller på torg, utrustade med bord och stolar för kunder) är särskilt känsliga för rökvanor och eventuella ytterligare begränsningar.
- P. Uppgifter från Eurobarometer 539 visar att dessa siffror sjunker till 42 % respektive 49 % på platser utomhus som är avsedda för barn och ungdomar.
- Q. Kommissionen bör bidra med stöd genom ett direkt bidrag på 16 miljoner euro från programmet EU för hälsa, medan 80 miljoner euro från Horisont Europa-programmet redan har avsatts för att stärka kontrollen av tobak, nikotin och relaterade produkter samt för att förebygga missbruk. Kommissionen bör även utveckla en verktygslåda för förebyggande åtgärder för att stödja skyddet av barns och ungdomars hälsa.

Allmänt

1. Europaparlamentet upprepar sitt starka och fortsatta stöd för målet att skapa en ”tobaksfri generation” enligt vad som anges i Europas plan mot cancer. Parlamentet understryker behovet av att öka ansträngningarna för att se till att målet om en ”tobaksfri generation” faktiskt uppnås till 2040.

2. Europaparlamentet understryker att politiken måste hålla fast vid principen om skademinuskning och påminner om att nya och framväxande produkter kan göra det möjligt för rökare att gradvis sluta röka, vilket erkänns i parlamentets tidigare resolutioner om rökfria miljöer och om icke-smittsamma sjukdomar. Parlamentet betonar att strategier för skademinuskning bör baseras på vetenskapliga belägg och proportionalitet, eftersom detta förbättrar medborgarnas acceptans för dem.
3. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som vidtagits av de medlemsstater som redan har antagit strategier för att minska skadorna på ett effektivt sätt och som är på väg att uppnå EU:s rökminskningsmål för 2040 redan 15 år i förväg. Parlamentet välkomnar dessutom att dessa medlemsstater har genomfört effektiva åtgärder för att säkerställa skydd mot exponering för andrahandsrök.
4. Europaparlamentet betonar att alla människor bör skyddas mot oönskad rök och aerosoler, även utomhus.
5. Europaparlamentet anser att barn och gravida kvinnor bör skyddas särskilt väl på platser som är avsedda för deras användning. Parlamentet stöder informationskampanjer riktade till föräldrar om konsekvenserna av andrahandsrök för barn.
6. Europaparlamentet anser att alla ansvariga vuxna bör få använda produkter som lagligen släppts ut på marknaden. Parlamentet konstaterar att sådana produkter måste respektera konsumenternas höga förväntningar, följa lagen och inte undergräva allmän ordning eller moral. Parlamentet anser också att alla medborgare i ett civiliserat och respektfullt samhälle bör ha möjlighet att direkt begära en förändring när de ställs inför ett beteende som påverkar dem negativt, utan att lagstiftarna behöver ingripa.
7. Europaparlamentet uttrycker oro över det betydligt bredare tillämpningsområdet och den eventuella bristen på proportionalitet och effektivitet hos ett allmänt förbud mot rökning eller tobaksvaror i utomhusområden, såsom det som kommissionen föreslår i punkt 9 i sitt förslag till rådets rekommendation, samt över hur genomförbart det kan vara att genomföra ett sådant förbud.
8. Europaparlamentet beklagar att det fortfarande är oklart huruvida en utvärdering av rådets rekommendation från 2009 om en rökfri miljö någonsin har genomförts i enlighet med principen om att utvärdera först i riktlinjerna för bättre lagstiftning. Parlamentet beklagar dessutom att den konsekvensbedömning som gjordes för mer än 15 år sedan inte har uppdaterats ordentligt trots de drastiska förändringarna på marknaden i och med framväxten av nya produkter och nya konsumtionsbeteenden.
9. Europaparlamentet beklagar att kommissionens förslag inte tydligt skiljer mellan tillämpningen av restriktioner för traditionella tobaksvaror och nya och framväxande produkter såsom e-cigarettor och inte tillämpar en vetenskapligt evidensbaserad strategi. Parlamentet beklagar att bristen på differentiering när det gäller rökfria miljöer ger fel signal, undergräver användningen av nya och framväxande produkter för dem som helt och hållet byter från cigaretter och vidmakthåller missuppfattningar om deras relativa risker, eftersom kommissionen inte kunde stödja sitt förslag med entydiga vetenskapliga belägg för effekterna av andrahandsaerosoler.

10. Europaparlamentet beklagar djupt att kommissionen inte har bedömt konsekvenserna av sitt förslag för vissa ekonomiska sektorer, särskilt turismsektorn med dess hotell, restauranger och kaféer, som har uttryckt en berättigad oro över den föreslagna rekommendationen.
11. Europaparlamentet erkänner att rökrelaterade skademinskingsstrategier kan genomföras på ett sätt som kompletterar förebyggande åtgärder, så länge dessa strategier är vetenskapligt baserade och inte undergräver folkhälsomålen, särskilt för ungdomar och icke-rökare. Parlamentet uppmanar därför rådet och medlemsstaterna att införa en strategi för att minska skadorna i rökfria miljöer som bygger på oberoende vetenskapliga rön, som en del av deras insatser för att minska antalet rökare och uppmuntra nuvarande och framtida generationer av vuxna rökare att antingen sluta eller välja alternativ med lägre risk.
12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att noggrant utvärdera offentliga förbud mot rökning och användning av e-cigarett, upphettade tobaksvaror och andra produkter som släpper ut aerosoler, innan de antar och genomför dem, att tillämpa en vetenskapligt evidensbaserad strategi och att ta hänsyn till att e-cigarett och nya och framväxande produkter kan göra det möjligt för vissa rökare att gradvis sluta röka, vilket parlamentet har erkänt i sina tidigare resolutioner om rökfria miljöer och om icke-smittsamma sjukdomar.
13. Europaparlamentet beklagar djupt att kommissionen inte har reagerat på dess begäran om att lägga fram riskbedömningar av nya och framväxande tobaksvaror när det gäller deras hälsorisker jämfört med konsumtion av konventionella tobaksvaror, särskilt e-cigarett och upphettade tobaksvaror. Parlamentet upprepar sitt krav på sådana brådskande bedömningar och ytterligare studier av de aromkemikalier som används i och släpps ut av e-cigarett.
14. Europaparlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att vidareutveckla strategin för att minska skadorna i en rökfri miljö, som bygger på oberoende vetenskapliga belägg som en del av Europas plan mot cancer.
15. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som vidtagits av de medlemsstater som redan har vidtagit effektiva åtgärder för att säkerställa en rökfri generation 15 år före EU:s mål för 2040. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fortsätta att införa åtgärder för att uppmuntra rökare att sluta röka genom att anta strategier för att minska skadorna på grundval av vetenskapliga rön, samt att utvärdera de potentiella effekterna av dessa åtgärder på värdekedjorna i hotell- och restaurangbranschen och små och medelstora företag.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att överväga att ge ekonomiskt stöd eller incitament till berörda parter inom hotell- och restaurangbranschen som väljer att utse rökfria områden där så är möjligt.
17. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att finansiera program som främjar minskad rökning och rökavvänjning och att stödja samarbetet mellan medlemsstaterna för att utbyta information om de bästa och effektivaste sätten att minska rökningen.

Rapportering

18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fyra år efter antagandet av denna resolution rapportera till parlamentet och rådet om framstegen med genomförandet av den och av rådets rekommendationer i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar också kommissionen att utvärdera de potentiella effekterna av dessa åtgärder på värdekedjorna för hotell- och restaurangbranschen och små och medelstora företag, och att ta hänsyn till möjliga marknadsutvecklingar och tillgången till tobaksersättningsprodukter.
19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till medlemsstaterna, rådet, kommissionen och Världshälsoorganisationen.